

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XIII. 4. 128 (1646).

СУБОТА, 24 ЖОВТНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, OCTOBER 24, 1931. No. 128 (1646). VOL. XIII.

ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ ВОРОЖНЕЧА МІЖ ЯПОНИЕЮ І СПОЛ. ДЕРЖАВАМИ

Впущення американських делегатів на засідання Ліги Націй в її дискусіях над положенням в Манджурії, загострило конфлікт між Спол. Державами і Японією.

Внаслідок гострої опозиції з боку Японії, пропонувану пленарну сесію Ради Ліги відложено, а замість неї назначено "приватний" мітинг 13-ох делегатів. Мітинг японської делегації в Женеві викликав "величезне замішання". Японські делегати зателефували до свого уряду по дальші інструкції. Домагання Японії, щоби ціле питання про назначення американського делегата на мітинг Ради Ліги ще раз взяти під розвагу, викликало серед Ліги "серйозне занепокоєння", бо таке домагання означає очевидне загострення конфлікту між японськими і американськими імперіялістами.

В недільнім числі "Лондон Таймс" появилася стаття банкірського агента, журналіста Бленда, в якій він вказує на небезпеку збройного конфлікту між Спол. Державами і Японією, що скоро назриває в наслідок манджурської кризи. Бленд пише: "Що на цьому скористає"

світ, коли в спробах здавити причини ворожнечі між Японією і Китаєм, Ліга Націй викликає нову, далеко небезпечнішу ворожнечу між Японією і Сполученими Державами?"

Всі імперіялістичні держави застановаються над серйозністю наслідків, які може принести їм світова війна, тому вони пробують, якщо це можливо, відложити конфлікт між імперіялістами через створення спільного фронту проти Радянського Союзу.

Підчас коли в Женеві йде дипломатична боротьба, японські імперіялісти приготувалися до зими на манджурському фронті. Вони будують величезні військові бараки в Чулюго та інших містах Манджурії, копають окопи, обводять їх колючим дротом, приготувалися, очевидно, до неограниченої окупації. Так само будують вони в Юнчі великий аеродром для 150 літаків. Всі ці приготування роблять не тільки для закріплення японської імперіялістичної експлуатації в Манджурії, але також і для нападу на Радянський Союз, що є слідуємим логічним кроком в акції японських імперіялістів.

ЧЕСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕВОДИТЬ ВОЄННУ РЕГІСТРАЦІЮ РОБІТНИКІВ

ПРАГА, Чехо-Словаччина, 14 жовтня. — Окрім переговорів чехословацьких військових властей з французькими імперіялістами в справі 20-мільйонної позички на скріплення чеської армії, чеський уряд підприєммає активні кроки до війни проти Радянського Союзу. Представники військової влади ходять по фабриках і реєструють робітників до війни.

З початком місяця вересня робітники фабрик в Празі дістали військовий квестіонар до виповнення. Кожний робітник мусів відповісти на багато питань в квестіонарі, між якими було питання, чи він дістав вже інструкції, де йому треба зголоситися на випадок війни.

Окрім цього в останніх днях заведено спеціальну реєстрацію всіх військових паперів тих робітників, що працюють в фабриках будови аеропланів. Цей факт є також великого значіння в організуванні воєнних приготувань.

На залізничних станціях Праги brano міру минулого тижня

на газові маски для всіх залізничних робітників. У всіх пивницях на залізничних станціях і більших публичних будинках почато заложувати охоронні апарати від газу.

Зараз час військової служби в Чехо-Словаччині є 18 місяців. Комуністична партія домагається, щоби період військової служби знижено до 6 місяців. Цими домаганнями комуністична партія примусила буржуазію заговорити про зниження військової служби до 12 місяців.

Найбільш характерним в приготуванні до війни є те, що міністерство війни вислало недавно до всіх військових дистриктів листи такого змісту: "Згідно з постановою, видаєною міністерством краєвої оборони, приказується вашому дистриктовому офісові виробити негайно білі коверти з червоними берегами і з написом надрукованим на червоно "Мобілізація". Комітет дистриктового офісу є відповідальний за виконання цієї постанови".

В ЦІЛІ ІРЛАНДІЇ ЗАВЕДЕНО ВІЙСЬКОВІ СУДИ І ЗАБОРОНЕНО 12 ОРГАНІЗАЦІЙ

ДУБЛІН, Ірландія, 20 жовтня — Уряд Ірландії завів в цілій країні військові суди для здавлення наростаючого визвольного руху ірландських трудящих, забороняючи одночасно 12 організацій, оскаржених за протирядові активності.

Між забороненими організаціями є "Товариство Друзів Радянського Союзу", "Ірландська Робітничка Оборонча Ліга", "Оборонча Ліга Жінок-Вязнів", "Робітничка Револю-

ційна Партія", "Ірландська Республіканська Армія", "Комітет Ірландських Робітників і Фермерів", "Робітничке Бюро Досягів" і т. ін.

Такого то терору вживає по наказу англійського імперіялізму буржуазний уряд "вільної" Ірландії проти тих організацій, які організують ірландських робітників і селян до боротьби проти імперіялістичного угнічення і капіталістичного визиску.

Американські безробітні маси організують голодовий похід на Вашингтон

НЮ ЙОРК. — В найбагатшій країні в світі, в Спол. Держав, є зараз 12,000,000 безробітних, що знаходяться в дійсних злиднях. Уряд Вол Стріт, що видає щорічно мільярд доларів на воєнні приготування, відмовляється від будь-якої форми допомоги для примиряючих голодом мільйонів безробітних.

Американський конгрес збирається на сесію на 7 грудня. В ньому немає представників робітничої класи, але уряд Гувера почує грімкий голос 12-мільйонної маси безробітних, коли на 7 грудня відкриється сесія конгресу.

1,200 робітничих делегатів, вибраних на робітничих зі-

браннях в кожному важливім індустріальнім центрі Спол. Держав, влаштовують похід на Вашингтон. В імені голодних мільйонів безробітних і тих робітників, що працюють, але не заробляють на відповідне життя, ці делегати пропозують урядові Гувера домагання соціального забезпечення від безробіття на кошті держави, тобто через оподаткування приходів капіталістичних підприємств і обєрнення всіх видатків в звязку з воєнними приготуваннями, на допомогу для безробітних.

Видаючи поклик до Всеукраїнського Голодового Походу, Ради Безробітних і Трейд Юніон Юніті Ліг заявляють, що незважаючи на труднощі, цей

похід буде влаштуваний. Американська робітничка клася мусить через всекраєву агітацію, організацію і дисципліну навести рішучий удар наступом мільйонерів і їх уряду на життя робітників і на їх свободу. Всеукраїнський Голодовий Похід здемакує перед американською робітничою класою зрадливу активність провідників Американської Федерації Праці, які недавно на своїй конвенції у Венувері заняли становище проти соціального забезпечення від безробіття на кошті держави, висловлюючи такі гіпокрітичні фрази, як те, що "соціальне забезпечення від безробіття є обидою для гідности американських громадян".

РОБІТНИЧІ МАСИ ЕСПАНІЇ ПОЗБУВАЮТЬСЯ РЕЛІГІЙНОГО ДУРМАНУ

МАДРИД, Іспанія, 16 жовтня. — Церковна справа в Іспанії, зрушена сильно ухваєю установчих зборів про відділення церкви від держави, стала причиною зростаючих забурень в усіх сторонах країни. В Мадриді поранено сьогодні у вуличних боях багато осіб і уряд готується проголосити воєнний стан, якщо не припинуть розрухи.

Установчі збори ухвалили сьогодні артикул конституції, що легалізує шлюбний розвід. Цей закон визнає принцип, що "подружжя ґрунтується на рівности прав обох полів і може

бути розвязане ізза слушної причини або при взаємній угоді".

У Валлоліді були вчера забурення, коли група католицьких жінок почала розповсюджувати брошурку в обороні езуїтів. Їх оточила громада робітників і сильно потурбувала, доки прийшла поліція.

Панський нушій в Мадриді одержав інструкції з Ватикану внести рішучий протест проти порушення "святих прав церкви" еспанськими установчими зборами. Але уряд заведе чи зможе упоратися з рухом, що охоплює чимраз більші маси населення.

ЗАСТРІЛИВ НА СМЕРТЬ ГОЛОДНОГО ХЛОПЦЯ

ФОНГСТАВН, Огайо, 13 жовтня. — Шіснацятлітній хлопця Генрі Джордан був дуже голодний і пробував дістати десь трохи поживи, щоби не вмерти з голоду. В тій цілі хотів він дістатися до пудруму через горішче вікно в дверях.

Побачив це пасинок власника пудруму і дав до нього пять вистрілів з криса, а після, коли мертве тіло повисло на вікні, впакував в нього з рушничі цілий набій шроту.

Після слідства коронерського суду лікар заявив, що він в своїм життю не бачив ще такого марного хлопця. Сала в нього зовсім не було, а в жолудку не можна було найти найменшого сліду будь-якої по-

живи, сказав лікар.

Спроби цього хлопця дістатися до пудруму за поживою, були спричинені голодовою політикою босів. Сталеві фабрики в цій місцевості працюють тільки частинно, а заробітна платня така мізерна, що швагер вбитого хлопця, робітник сталевень, не міг заробити дотист грошей на мізерне прожиття своєї родини. Сталеві барони не вдоволилися тим, що родина швагера вбитого хлопця не мала що їсти, вони замкнули ще й воду до її помешкання.

Але підчас похорону піп в своїй промові зазначив, що хлопець поніс "заслужену кару".

СТРАЙК НА НІМЕЦЬКИХ КОРАБЛЯХ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па., 14 жовтня. — Ціла залага німецького корабля Голгер, який є зараз в тутешньому порті, виїшла на страйк під провodom революційної Індустріальної Юнії Морських Робітників. Робляться старання викликати страйк на іншому німецькому кораблі. Все це робиться для піддержки загального страйку морських робітників, що вибух в Німеччині.

Індустріальна Юнія Морських Робітників закликає американських моряків і докових робітників до пікетування цих

кораблів, щоби не допустити страйколомів. Одночасно ця юнія організує страйк докових робітників проти знижки заробітної платні.

МІТІНГ ЧЛЕНСТВА ПАРТФРАКЦІЇ УРФМО У ВІННІПЕГУ

В НЕДІЛЮ, 25-го ЖОВТНЯ, в годині 2.30 пополудні відбується в Українськім Робітничім Домі у Вінніпегу МІТІНГ членства партфракції і комсомольської фракції Українських Робітничо-Фермерських Організацій. Все членство повинно прийти точно на час! Бюро Партфракції УРФМО.

ЕСПАНСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗАМОРДУВАЛА КОМУНІСТА.

СЕВІЛЬ, Іспанія. — Джероніма Навару, активного члена Комуністичної Партії Іспанії, замордували у вересні поліційні бандити власні боротьби. Його сестра, Розаріо Наваро, заняла його місце в комуністичній партії під кличем: "Пістїть смерть мойого брата і багату інших влвших товаришів!"

КОМУНІСТИЧНІ КАНДИДАТИ В ПЕРЕДМІСТЯХ ВІННІПЕГУ.

Дистриктове Бюро Комуністичної Партії Канади вирішило на своїм засіданні минулого понеділка поставити комуністичних кандидатів в міських виборах не тільки у Вінніпегу, але і в Ст. Боніфес, Брукленде та Іст Килдонан. Кандидати ще не назначені.

НА ЖОВТНЕВІ СВЯТА ДО РАД. СОЮЗУ.

НЮ ЙОРК. — Американська Робітничка Делегація, що її вїїзд до Рад. Союзу на Жовтневі Свята був запровадженний на середу, 14 жовтня, виїхала щойно в суботу, 1 жовтня, пароуплавом "Ляконія". Делегація залишилась в Рад. Союзі пять тижнів, як гість радянських профспілок, ознайомлюючись з усіма фазами соціалістичного будівництва та з досягненнями п'ятирічки. Поїздку zorganizовано заходом Друзів Радянського Союзу.

БУНТИ В КОНГО.

БРЮСЕЛЬ, Бельгія, 1 жовтня. — В бельгійськім Конго знову шириться бунт тубільного негерського населення. Завдяки кращому озброєнню бельгійськї колоніяльні війська легко поконують загопи повстанців. Одначе був випадок, де 2,000 повстанців примусили війська до відступу і до формування більшої експедиції.

КАТОРЖНИЙ ВИРОК ПОЛЬСЬКОГО СУДУ.

Окружний суд у Львові засудив за належність до української військової організації (УВО) одного обвинуваченого на 10 років каторжної тюрми, другого — на 8 років і третього — на 3 роки.

НАСЕЛЕННЯ КИПРУ ЗБУНТУВАЛОСЯ ПРОТИ БРИТІЙСЬКОЇ ВЛАДИ

ЛОНДОН Англія, 22 жовтня. Збунтовані грецькі націоналісти спалили сьогодні помешкання губернатора в Нікозії на острові Кипр, резиденції британського губернатора, сер Річарда Старса.

Губернатор зателефував до властей в Мальті за воєнними кораблями для здавлення бунту, як також повідомив британські військові власти в Єгипті про потребу допомоги. Бунт наступив після того, як греко-православний єпископ видав прокламацію про злуку острова з Грецією.

Збунтоване грецьке населення спричинило небезпечне подороження в Нікозії і Фамагусті. Звіти з інших дистриктів говорять, що там покищо не було поважних розрухів, але пока-

зується, що на цілім острові існує непевність. На основі депеші, висланої губернатором до Каїро, потреба війська є негайна.

В слід за прокламацією єпископа, члени парламенту на острові Кипр внесли свою резолюцію.

Бритійське адміральство оповістило, що воєнні кораблі Лондон, Шропшайр, Акаста і Ачатес дістали приказ виїхати до Кипру із залуви Уло.

Остров Кипр, є третій зряду найбільшій остров на Середземному морі. Він числить 311,000 населення і знаходиться під британським пануванням від 1878 р., коли то на основі договору в Берліні, Британія забрала його за воєнне відшкодування.

РОБІТНИКИ НІМЕЧЧИНИ БОРЯТЬСЯ ПРОТИ НАСТУПУ ФАШИСТІВ

БЕРЛІН, 19 жовтня. (Інпрескор) — В Браншвайг відбулися минулої неділі фашистські паради. Вчасі цих парад промовляв до тисячів фашистів їх провідник Гітлер та інші визначні фашисти. Фашисти робили викликати терор між робітничим населенням міста. В суботу вечером почалися чисельні заворушення між робітниками і озброєними фашистами. Фашисти вислали карні відділи до робітничих кварталів, які розбивали двері в помешканнях робітників, били вікна і стріляли з револьверів.

Робітники відбили спроби фашистів напасти на офіс Робітничої Міжнародної Допомоги. Наступи продовжались цілий день в неділю. В наслідок цього двох робітників вбито, а 70 ранено. Фашисти вбили Гайнріха Фішера, батька трох дітей, і комуніста Енделке, багька шістьох дітей. Поліція арештувала тільки шістьох напасників. Вона повинна і озброєними фашистами. Фашисти вислали карні відділи до робітничих кварталів, які розбивали двері в помешканнях робітників, били вікна і стріляли з револьверів.

Робітники відбили спроби фашистів напасти на офіс Робітничої Міжнародної Допомоги. Наступи продовжались цілий день в неділю. В наслідок цього двох робітників вбито, а 70 ранено. Фашисти вбили Гайнріха Фішера, батька трох дітей, і комуніста Енделке, багька шістьох дітей. Поліція арештувала тільки шістьох напасників. Вона повинна і озброєними фашистами. Фашисти вислали карні відділи до робітничих кварталів, які розбивали двері в помешканнях робітників, били вікна і стріляли з револьверів.

Робітники відбили спроби фашистів напасти на офіс Робітничої Міжнародної Допомоги. Наступи продовжались цілий день в неділю. В наслідок цього двох робітників вбито, а 70 ранено. Фашисти вбили Гайнріха Фішера, батька трох дітей, і комуніста Енделке, багька шістьох дітей. Поліція арештувала тільки шістьох напасників. Вона повинна і озброєними фашистами. Фашисти вислали карні відділи до робітничих кварталів, які розбивали двері в помешканнях робітників, били вікна і стріляли з револьверів.

СПРАВУ 6-ОХ БЕЗРОБІТНИХ, ОСКАРЖЕНИХ ЗА РОЗРУХИ ПЕРЕДАНО ДО ВИЩОГО СУДУ

Минулого вівторка відбулося прелімінарне переслухання справи шістьох вінніпегських безробітних, арештованих на 28 вересня, коли то після того, як міська рада відмовилася прийняти делегацію безробітних, обкидано камінням автомобілі деяких алдерменів.

Поліція арештувала тоді Олівера Кларка, С. Горбая, Алфреда Перина, Ігнаца Питковича, Ч. Редера і Дж. Торсева. Всіх їх оскаржено за участь в "розрухах".

На свідків покликано самих поліцаїв, які зізнали, що всі оскаржені були на мітингу безробітних, коли прийшло до "розрухів". Після цього справу передано до вищого суду, що відбудеться в листопаді, а оскаржені пішли до в'язниці, доки їх не вибєрється на поруку.

Прелімінарне переслухання кандидата на алдермена в другій в'язні, якого також оскаржено в "розрухах", відложено до 27 жовтня.

Всіх оскаржених боронить С. Грінберг, адвокат КРОЛ.

ТЮРМА І ДЕПОРТАЦІЯ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ ЗА УЧАСТЬ В ДЕМОНСТРАЦІЇ

Перед дистриктовим судом у Вінніпегу відбулася минулої середи розправа проти трьох безробітних, оскаржених в "розрухах" і "незаконнім зібранні" на 26 червня, коли то сенатор Робертсон, повертаючи із своєї поїздки по західній Канаді, спинився у Вінніпегу в сипарському готелі Роял Александра.

Безробітні зібралися коло готелю і вислали до Робертсона свою делегацію з певними домаганнями. Робертсон не хотів прийняти делегації і сховався, а його секретар сказав, що міністер пішов оглядати якийсь міст у Вінніпегу.

Поліція приказала демонстрантам забиратися, а коли вони відмовилися, вона напала на безробітних і почала їх бити. Притиснені до мурів, безробітні почали оборонятися перед поліцією чим могли — натиками і цеглою. Наслідком того кількох безробітних і поліцаїв були ранені.

Оскаржених Стефана Стахона і М. Залеського засудив суд доганяннями. Робертсон не хотів прийняти делегації і сховався, а його секретар сказав, що міністер пішов оглядати якийсь міст у Вінніпегу.